

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

เพื่อสำรวจปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพิจารณาจำแนกตามช่วงระยะของวัยรุ่นและเพศ ซึ่งปัญหาการปรับตัวที่ทำการศึกษานั้น แบ่งได้เป็น

1. เด็กวัยรุ่นตอนต้น ทำการสำรวจปัญหาการปรับตัว 7 ด้านคือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านโรงเรียน ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการเงิน การงานและอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป และด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง

2. เด็กวัยรุ่นตอนกลาง ทำการสำรวจปัญหาการปรับตัว 11 ด้านคือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านทางบ้านและครอบครัว ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านการปรับตัวทางด้านการเรียนในโรงเรียน ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน

3. เด็กวัยรุ่นตอนปลาย ทำการสำรวจปัญหาการปรับตัว 11 ด้านคือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านทางบ้านและครอบครัว ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านการปรับตัวทางด้านการเรียนในมหาวิทยาลัย ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษา และด้านหลักสูตรและการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางและตอนปลาย ซึ่งเป็นเด็กชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางสังกัดกองการมัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการประเภทสหศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2534 จาก 7 โรงเรียนคือโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย, โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม, โรงเรียนหอวัง, โรงเรียนบดินทรเดชา, โรงเรียนมหารมณพารามและโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม และเป็นนิสิตนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ 4 แห่งคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง 13-21 ปี โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 400 คน รวมเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,200 คน เป็นชาย 600 คน เป็นหญิง 600 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวที่ผู้วิจัยได้แปล และเรียบเรียงขึ้นใหม่ โดยใช้แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวของมูนีย์ (Mooney Problem Check Lists) ต้นฉบับจำนวน 3 ชุดคือ แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเจ (Junior High School Forms : J) , แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเอช (High School Forms : H) และแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดซี (College Forms : C) เป็นหลักในการแปลและเรียบเรียงขึ้นใหม่ โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเด็กวัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางและตอนปลายทั้ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 30 คน ได้แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเจ สำหรับเด็กวัยรุ่นตอนต้นจำนวน 140 ข้อ, แบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดเอช สำหรับเด็กวัยรุ่นตอนกลางจำนวน 165 ข้อ และแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวชุดซี สำหรับเด็กวัยรุ่นตอนปลายจำนวน 165 ข้อ ลักษณะการตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) แบ่งระดับความรุนแรงของปัญหาออกเป็น 5 ระดับ คือ ไม่เป็นปัญหาเลย เป็นปัญหาเล็กน้อย เป็นปัญหปานกลาง เป็นปัญหามาก และเป็นปัญหามากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแจกแบบสำรวจปัญหาการปรับตัวให้กับอาจารย์แนะแนวประจำโรงเรียน และอาจารย์ประจำคณะต่างๆในมหาวิทยาลัย

และได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสำรวจคืนจากอาจารย์แนะแนวประจำ
โรงเรียน และอาจารย์ผู้สอนประจำคณะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของคะแนนรวมปัญหาการปรับตัวใน
แต่ละด้านของแต่ละคน จากนั้นจึงคำนวณจำนวนร้อยละ (%) ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละ
กลุ่มตามคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการปรับตัวที่ได้แต่ละด้าน ทั้งนี้โดยกำหนดความรุนแรง
ของปัญหาการปรับตัวตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้คือ

คะแนน	\bar{X}	=	1.00-1.49	หมายถึงไม่มีปัญหา
คะแนน	\bar{X}	=	1.50-2.49	หมายถึงมีปัญหาเล็กน้อย
คะแนน	\bar{X}	=	2.50-3.49	หมายถึงมีปัญหาปานกลาง
คะแนน	\bar{X}	=	3.50-4.49	หมายถึงมีปัญหามาก
คะแนน	\bar{X}	=	4.50-5.00	หมายถึงมีปัญหามากที่สุด

ผลการวิจัย

1. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนต้นทั้งหมด พบว่ามีปัญหาการปรับตัว
มากที่สุด 4 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับ
จากอันดับของปัญหาอันดับที่ 1-4 คือด้านโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.0, ด้านการ
เงิน การงานและอนาคตคิดเป็นร้อยละ 78.3 ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง
คิดเป็นร้อยละ 77.7 และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 73
ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 70 ลงไปคือปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน
ทั้งชายและหญิง และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทาง
ร่างกาย และด้านบ้านและครอบครัวร้อยละ 65.7

2. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนต้นเพศชาย พบว่ามีปัญหาการปรับตัว
มากที่สุด 4 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับ
ของปัญหาอันดับที่ 1-4 คือ ด้านโรงเรียนร้อยละ 78.0, ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น
โดยทั่วไปร้อยละ 73.3 ด้านการเงิน การงานและอนาคตร้อยละ 72.7 และ

ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองร้อยละ 72 ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 70 ลงไป คือด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิงด้านสุขภาพและพัฒนาการทางด้านร่างกาย และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือด้านบ้านและครอบครัวร้อยละ 62.7

3. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนต้นเพศหญิง พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรก และเกินกว่าร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับของปัญหาพบว่ามีปัญหาด้านโรงเรียน ร้อยละ 86 ด้านการเงินการงานและอนาคต ร้อยละ 84 ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเองร้อยละ 82 และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ร้อยละ 72.7 ส่วนปัญหาการปรับตัวที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 70 ลงไปคือ ด้านบ้านและครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งชายและหญิง และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกายร้อยละ 66.7

4. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนกลางทั้งหมด พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากอันดับของปัญหาอันดับที่ 1-4 คือด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาร้อยละ 87.4, ด้านการปรับตัวทางการเรียนร้อยละ 86.4, ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัวร้อยละ 82.7 และด้านหลักสูตรและการสอนร้อยละ 78.6 ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 75 ลงไปคือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านบ้านและครอบครัว และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการปรับตัวทางเพศร้อยละ 63.6

5. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนกลางเพศชาย พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 3 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับของปัญหาอันดับที่ 1-3 คือ ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาร้อยละ 86.7 ด้านการปรับตัวทางการเรียนร้อยละ 84.8 และด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัวร้อยละ 78.6 ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 75 ลงไปคือ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการทำงาน ด้านบ้านและครอบครัว และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือด้านการ

ปรับตัวทางเพศร้อยละ 64

6. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนกลางเพศหญิง พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยอันดับ 1 มี 2 ด้านคือ ด้านการปรับตัวทางการเรียนและด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาร้อยละ 88 อันดับ 2-4 คือด้านการปรับตัวทางด้านอารมณ์และส่วนตัวร้อยละ 86.6 ด้านหลักสูตรและการสอนร้อยละ 85.4 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 75 ลงไปคือ ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ ด้านบ้านและครอบครัว และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่ และการงาน ร้อยละ 62.7

7. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนปลายทั้งหมด พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 3 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากอันดับปัญหาที่ 1-3 คือ ด้านการปรับตัวทางการเรียนร้อยละ 88.3 ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาร้อยละ 83.7 ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการร้อยละ 83 ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 80 ลงไปคือด้านหลักสูตรและการสอน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านบ้านและครอบครัวร้อยละ 58.2

8. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศชายพบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 3 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากอันดับปัญหาที่ 1-3 คือด้านการปรับตัวทางการเรียนร้อยละ 87.2 ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาร้อยละ 84 และด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการร้อยละ 82.4 ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 80 ลงไปคือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการงาน ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือด้านบ้านและครอบครัวร้อยละ 64

9. ปัญหาการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนปลายเพศหญิง พบว่ามีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 3 อันดับแรกและเกินกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากอันดับที่ 1-3 คือ ด้านการปรับตัวทางการเรียน ร้อยละ 89.2 ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาร้อยละ 83.3 และด้านหลักสูตรและการสอนร้อยละ 81.3 ส่วนปัญหาด้านที่มีผู้ประสบน้อยกว่าร้อยละ 80 ลงไปคือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่และการทำงาน ด้านการปรับตัวทางเพศ ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา และด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านบ้านและครอบครัว ร้อยละ 53.3

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการปรับตัวที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นระดับเด็กวัยรุ่นตอนต้น ตอนกลางและตอนปลายทั้งเพศชายและเพศหญิงมากเป็นอันดับ 1 คือ ด้านโรงเรียน การปรับตัวทางด้านการเรียน ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อันได้แก่ บิดา มารดา ครูอาจารย์ ควรจะพิจารณาในด้านการให้ความช่วยเหลือ เช่นการให้คำปรึกษาหรือนำแนะแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาในเรื่องของวิธีการเรียน การแบ่งเวลาในการเรียน การแนะนำในเรื่องการศึกษาต่อ การเลือกอาชีพและลักษณะงานอาชีพแต่ละอย่าง นอกจากนี้ครูอาจารย์ควรให้การดูแลเอาใจใส่ต่อนักเรียน นิสิต นักศึกษา อย่างใกล้ชิดเพื่อให้คำแนะนำต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะเด็กวัยรุ่นทุกระยะเป็นวัยที่ต้องปรับตัวต่อการเรียน การเลือกแบบแผนการเรียน ซึ่งมีผลต่อการเลือกและประกอบอาชีพในอนาคตของเด็กวัยรุ่นซึ่งเด็กต้องประสบและมีผลต่อการดำรงชีวิตต่อไป ทั้งนี้หากเด็กวัยรุ่นสามารถประสบความสำเร็จในปัญหาการปรับตัวดังกล่าว ย่อมมีผลทำให้เด็กวัยรุ่นเหล่านี้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สุขภาพจิตดีประสบความสำเร็จก้าวหน้าในชีวิต และเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศชาติต่อไป